

РЕЗУЛТАТИ
ОТ АНКЕТИРАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ (АНКЕТНА КАРТА №6)
В ХИМИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ
за периода 2023/24 г.

Анкетна карта №6 е част от системата за оценяване на учебния процес, която проучва мнението на завършващите обучението си студенти. Анкетирането е проведено през юли и септември **2024** година сред завършилите студенти, обучавали се в Химическия факултет в образователно-квалификационните степени „бакалавър” и „магистър”. Анкетната карта е попълнена от 126 завършили студенти (80,3%), от общо дипломирани 157 бакалаври и магистри.

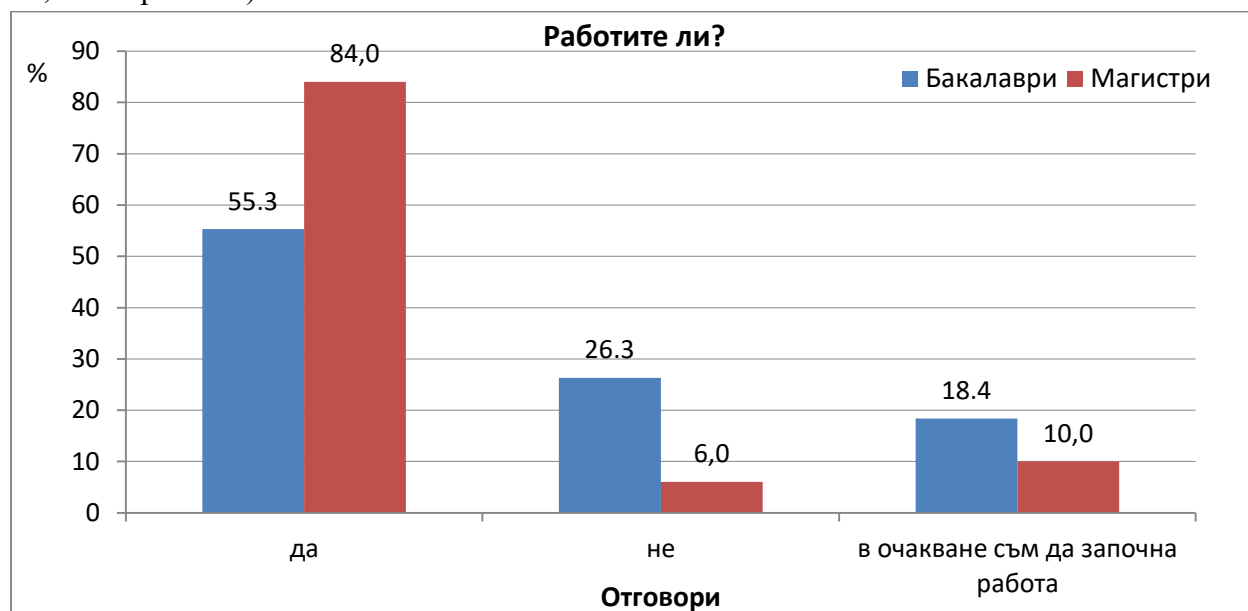
Разпределението по специалности е както следва:

<i>Специалност</i>	<i>Анкетирани студенти</i>	<i>% от общия брой анкетирани студенти</i>
ОКС „Бакалавър“		
Медицинска химия	32	25,4
Химичен анализ и контрол на качеството	10	7,9
Химия с маркетинг	4	3,2
Химия – редовно и задочно обучение	27	21,4
Химия и английски език	3	2,4
Общо бакалаври	76	60,3
ОКС „Магистър“		
Обучението по химия в училище	15	11,9
Хроматографски и спектрален аналитичен контрол	12	9,5
Фармацевтична химия	13	10,3
Хранителна химия	5	4,0
Химия и екология	5	4,0
Общо магистри	50	39,7
Общ брой анкетирани студенти	126	100,0

Резултати

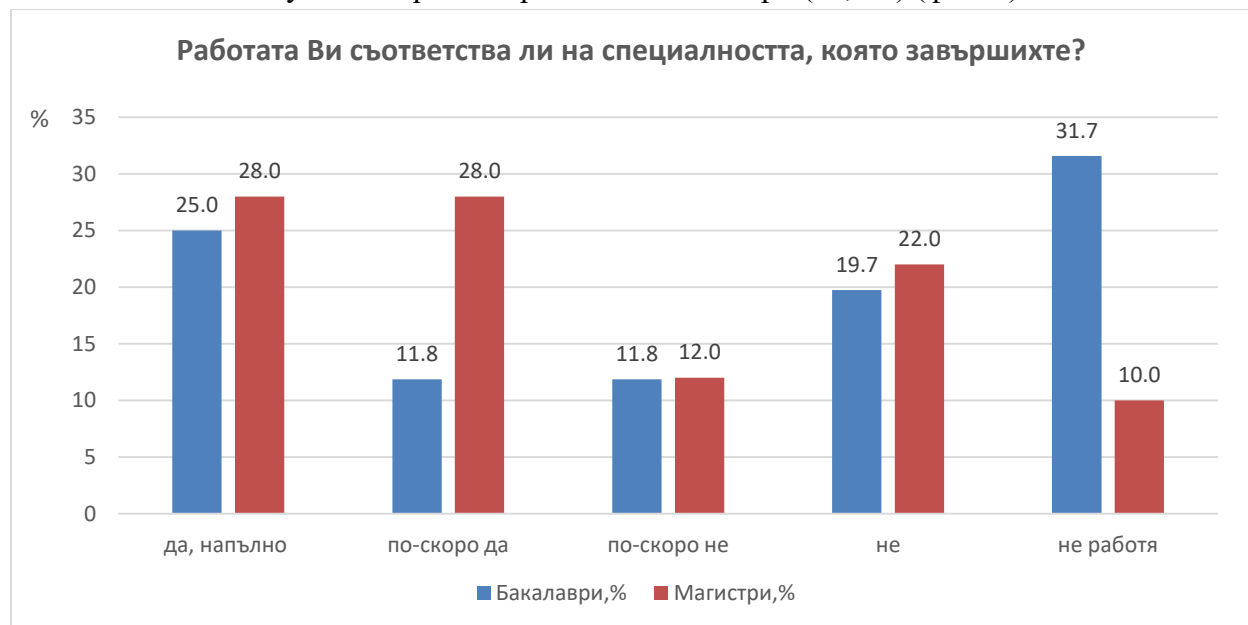
Проведената анкета със студентите показва, че 84,0% от анкетираните магистри имат постоянна работа, докато при бакалаврите този процент е 55,3%, като процентите за „в очакване да си намерят работа“ са съответно 18,4% за бакалаври и 10% за магистрите. Процентът на работещите при магистрите е по-голям, тъй като основната част от студентите в магистърските програми вече имат постоянна работа. От общо анкетираните се вижда, че повече от половината студенти – 66,6% вече работят, а 15,1% са в очакване да си намерят работа и 18,3% не работят. Наблюдават се резултати, аналогични на

получените през 2023 г. (68,2% вече работят, 14,5% са в очакване да си намерят работа и 17,3% не работят).

Фиг. 1. Отговори на въпрос „Работите ли?“

Процентът на работещите магистри, на които работата съответства напълно на специалността (отговор „да, напълно“ и „по-скоро да“ – 28,0% и 28,0% - общо 56,0%), е по-висок от този на успешно реализиралите се бакалаври (36,8%) (фиг. 2).

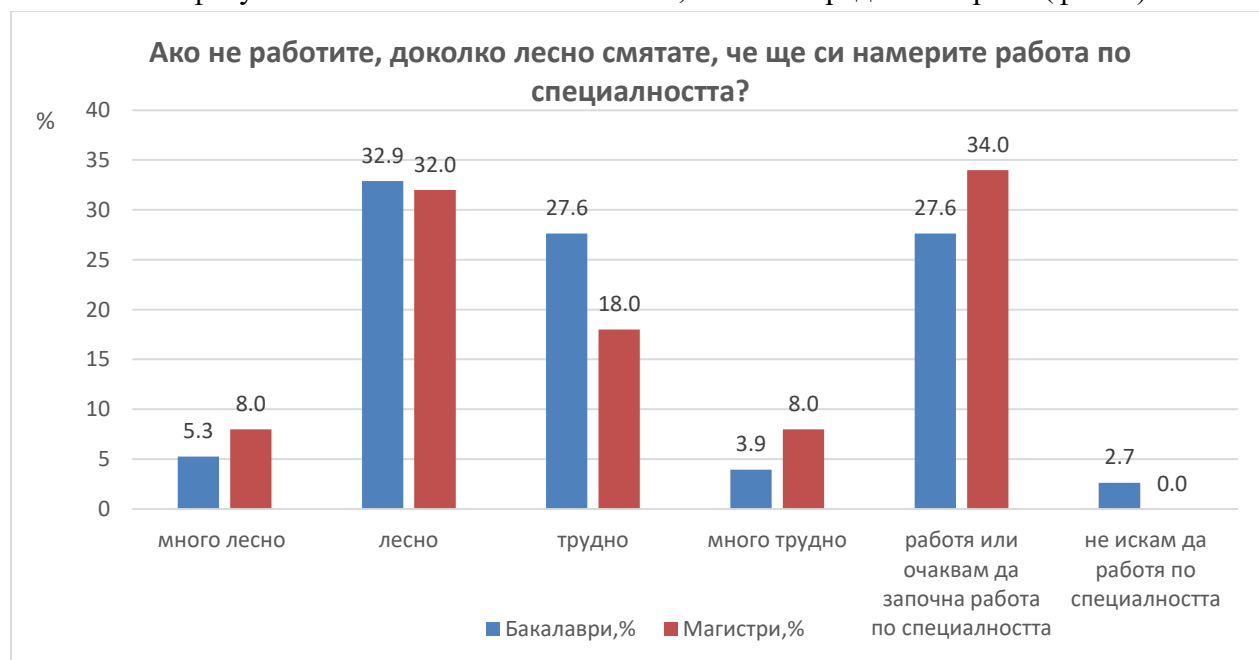
Фиг. 2. Отговори на въпрос „Работата Ви съответства ли на специалността, която завършихте?“

Никак не е малък и процентът на работещите магистри и бакалаври, на които работата не съответства на специалността им (съответно 19,7% за бакалаврите и 22,0% за

магистрите). 31,7% от анкетираните студенти бакалаври и 10,0% от анкетираните магистри не работят към момента на попълване на анкетата. Средният процент на работещите по специалността (26,5%) е малко по-висок от този на неработещите и на неработещите по специалността студенти (20,8%).

Данните за текущия период показват положителна тенденция (в сравнение с резултатите от анкетата през 2022/2023 г.) в съответствието между работата и специалността при завършилите висше образование, като при магистрите дялът се е повишил от 52,3% на 56,0%, а при бакалаврите остава стабилен около 36,8%. Забелязва се значителен спад в несъответствието на работата със специалността, особено при магистрите (от 45,4% на 22,0%), което говори за по-добра професионална реализация. Средният дял на работещите по специалността също бележи ръст – от 22,1% на 26,5%. Въпреки тези положителни знаци, има тревожно нарастване на безработицата сред магистрите – от 2,3% на 10,0%, което подсказва за по-сложна динамика на пазара на труда.

Оценка на нагласите за реализация по специалността сред студентите от Химическия факултет на ПУ показва оптимизъм, особено сред магистрите (фиг. 3).

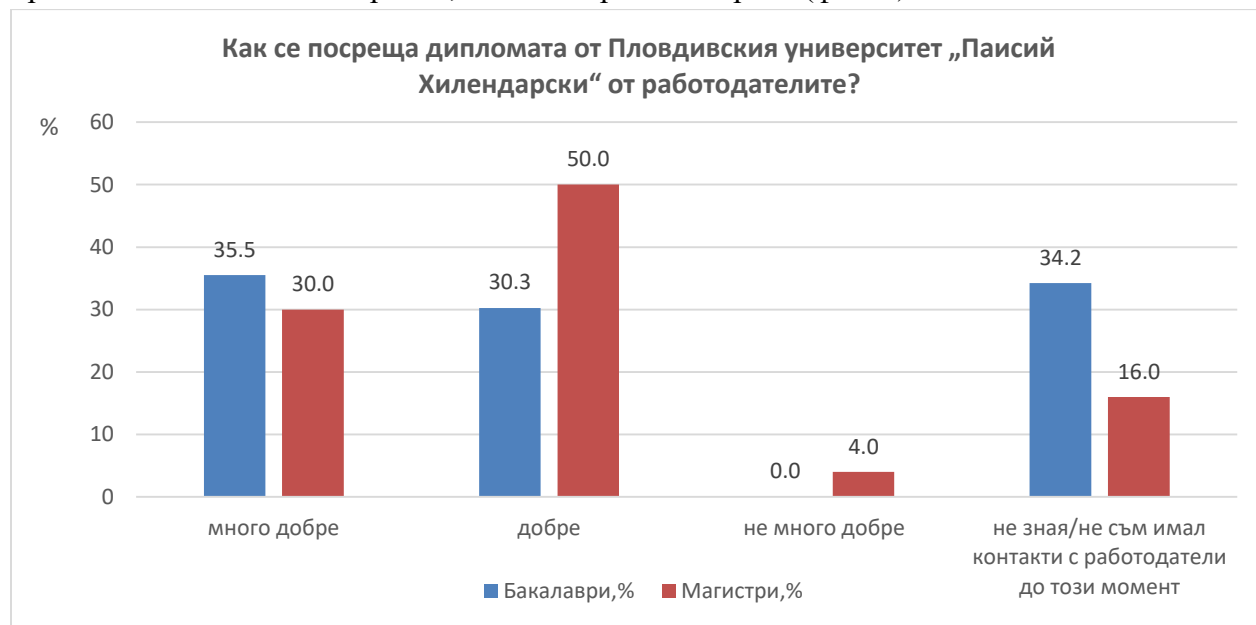
Фиг. 3. Отговори на въпрос „Ако не работите, доколко лесно смятате, че ще си намерите работа по специалността?“

Най-голям дял от студентите, които не работят, считат, че намирането на работа по специалността ще бъде „лесно“ – 32,9% от бакалаврите и 32,0% от магистрите. Дялът на студентите, които вярват, че ще им бъде „много лесно“ да се реализират, е по-висок при магистрите (8,0%) спрямо бакалаврите (5,3%). От друга страна, 27,6% от бакалаврите очакват трудности при намиране на работа, докато при магистрите този дял е по-нисък – 18,0%. Прави впечатление, че относителният дял на вече работещите или очакващи да

започнат работа по специалността е значителен – 27,6% за бакалаври и 34,0% за магистри, което показва добра степен на професионална ангажираност. Почти липсва нежелание за професионална реализация в сферата – едва 2,7% от бакалаврите заявяват, че не желаят да работят по специалността, докато сред магистрите такова мнение не е изразено.

Сравнението между данните от 2022/2023 учебна година и текущия период очертава няколко ключови тенденции. През новия период оптимизмът сред студентите от Химическия факултет на ПУ забележимо се е увеличил – делът на вярващите, че лесно или много лесно ще си намерят работа по специалността, е нараснал значително (от 30,3% на 38,2% при бакалаврите, а при магистрите – от 15,9% на 40,0%). Също така намалява делът на онези, които очакват трудности при намирането на работа – особено рязко при магистрите (от 56,8% на 26,0%). Делът на студентите, които вече работят или очакват да започнат работа по специалността, е относително стабилен – около 27–34% и за двете групи. Това предполага по-голяма увереност и професионална активност сред магистрите, докато при бакалаврите има известна колебливост спрямо предходния период. Общата картина обаче е по-положителна в сравнение с 2022/2023 г., с отчетлив спад в песимистичните нагласи и по-ясна ориентация към реализация в специалността.

На база на предоставените данни, впечатленията на студентите от Химическия факултет на ПУ относно възприемането на тяхната диплома от работодатели очертават предимно положителна картина, особено при магистрите (фиг. 4).

Фиг. 4. Отговори на въпрос „Как се посреща дипломата от Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ от работодателите?“

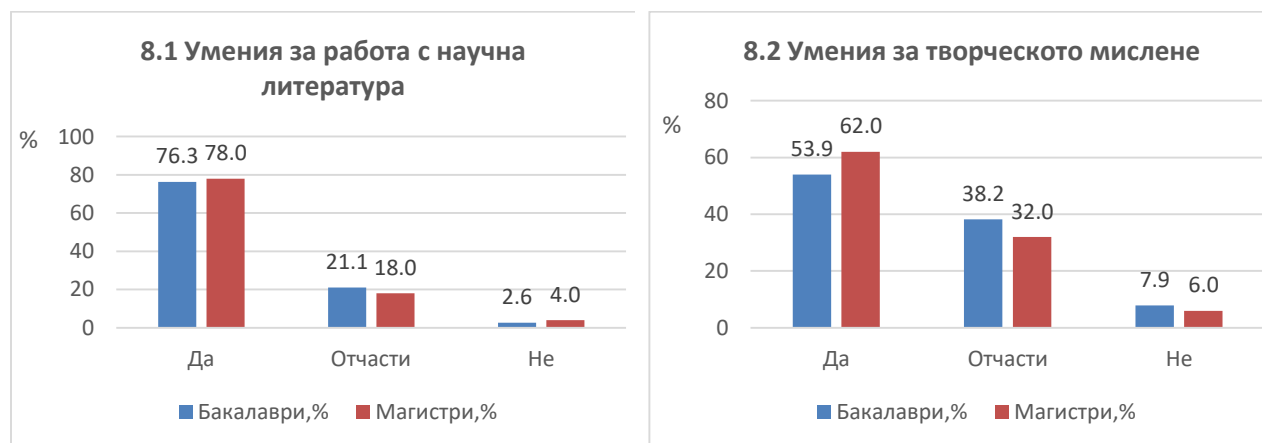
Най-висок дял сред магистрите (50,0%) смятат, че дипломата им се посреща „добре“, докато при бакалаврите тази стойност е 30,3%. Същевременно повече бакалаври вярват, че дипломата се възприема „много добре“ (35,5%) спрямо магистрите (30,0%), което говори за по-високо самочувствие сред завършващите бакалаври.

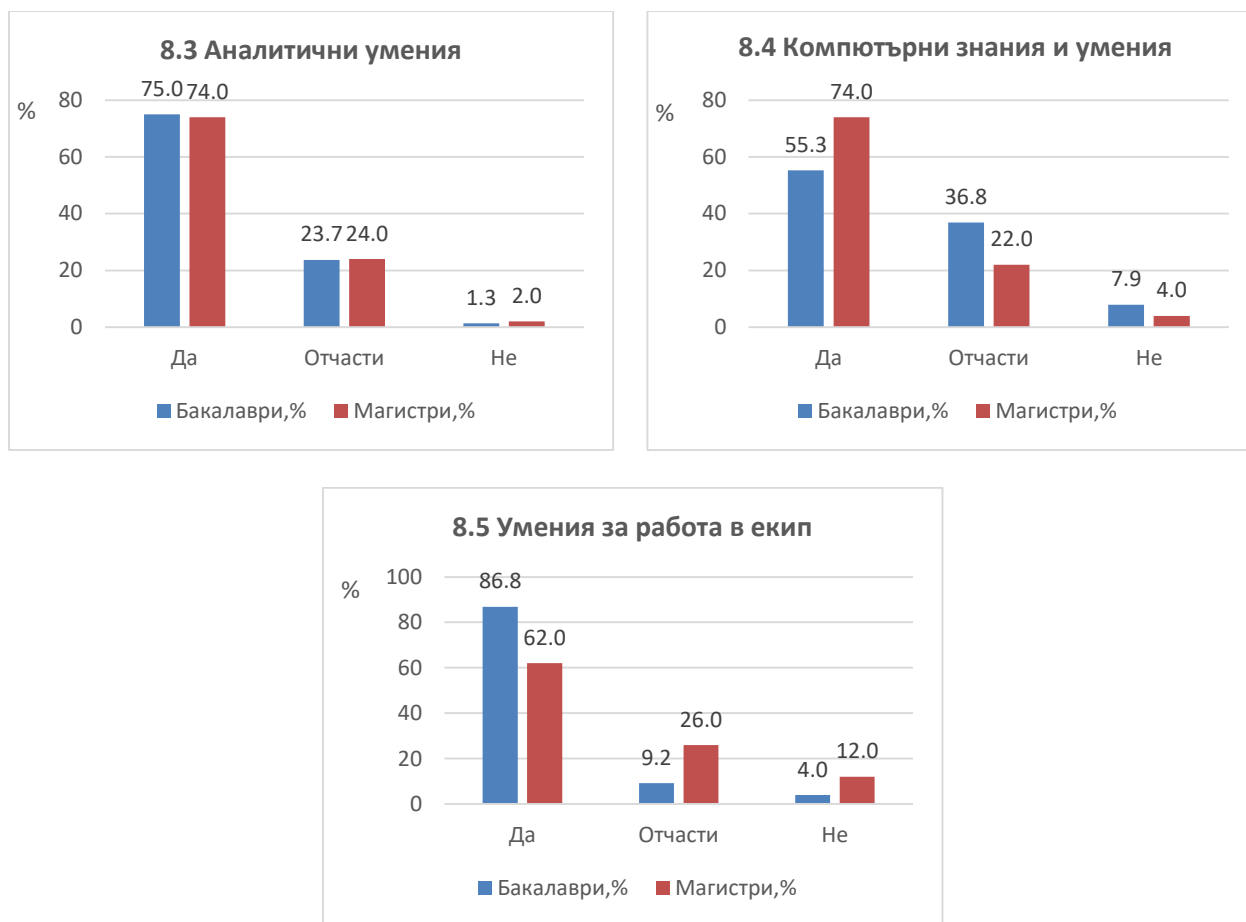
Прави впечатление, че значително по-голям дял бакалаври (34,2%) посочват, че не са имали контакт с работодатели, спрямо само 16,0% от магистрите. Това може да се тълкува като естествена разлика, продиктувана от по-краткото време за реализация и по-ранния етап на професионално ориентиране при бакалаврите. Важно е да се отбележи, че негативните оценки („не много добре“) са изолирани и се срещат само при 4,0% от магистрите, а при бакалаврите липсват напълно.

Като цяло резултатите показват, че дипломата от ПУ „Паисий Хилендарски“ се възприема от работодателите преобладаващо позитивно, като особено силна е оценката сред студентите магистри.

Сравнението между данните за възприятието на дипломата от ПУ от работодателите за периода 2022/2023 и текущата година разкрива няколко съществени тенденции. Общото положително възприемане на дипломата намалява – от 64,1% през 2022/2023 на текущо комбинирано ниво от 65,8% (бакалаври и магистри взети заедно), но със значително преразпределение между двете групи. Делът на магистрите, които считат, че дипломата им се посреща добре, остава почти непроменено 79,6% на 80,0%, докато при бакалаврите има ръст от 48,5% на 65,8%, което е значително подобрение. Също така, неопределеността (липса на контакт с работодатели) намалява и при бакалаврите от 43,9% на 34,2%, а при магистрите остава почти без промяна – от 15,9% на 16,0%. Това предполага повече професионални взаимодействия и по-добра информираност на студентите относно възприятието за тяхната диплома.

В анкета 6 са включени въпроси, свързани с влиянието на обучението в отделните програми за формиране на аналитични умения, умения за творческо мислене, умения за работа с научна литература, компютърни знания и умения, както и умения за работа в екип.

Фиг. 5. Отговори на въпрос „Смятате ли, че с обучението си в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ сте развили:...”

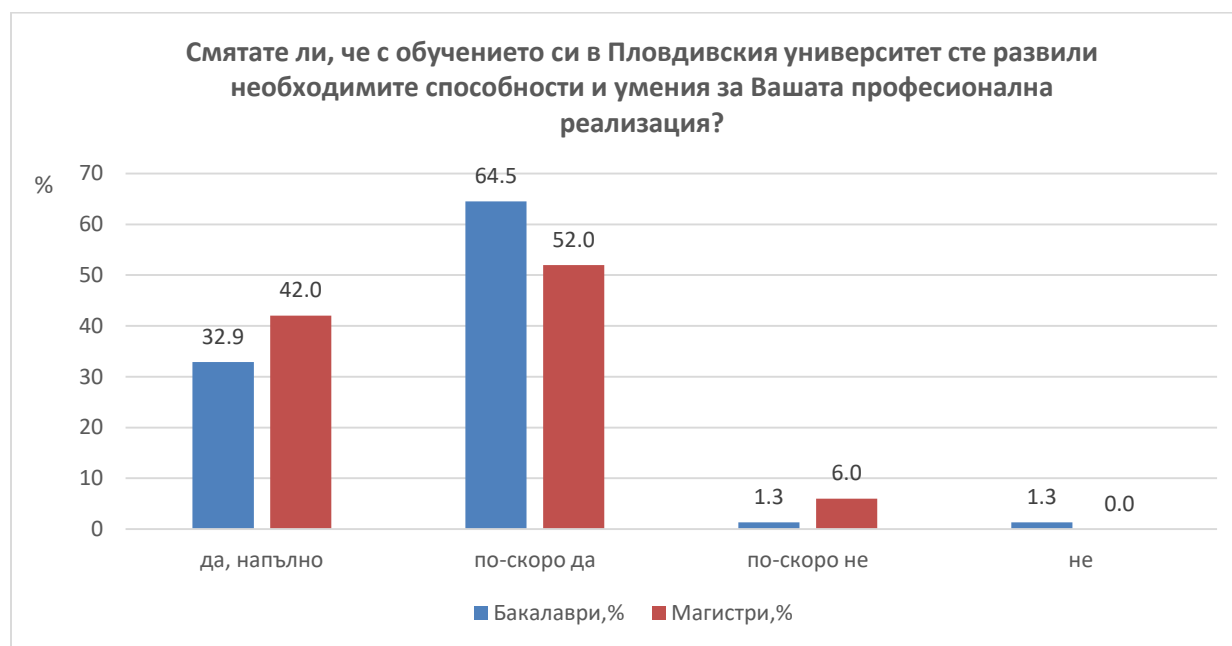
От резултатите от анкетата по отношение на развитите умения и способности, може да се каже, че преподавателите в голяма степен са си свършили работата (положителните отговори на всички въпроси са над 50%). За бакалаврите най-висок процент е даден за придобиване на умения за работа в екип (86,8%), последван от умения за работа с научна литература (76,3%) и аналитични умения (75,0%). При анкетираните магистри най-висок процент е даден за придобиване на умения за работа с научна литература (78,0%), последвани от аналитични умения (74,0%) и компютърни знания и умения (74,0%).

Сравнението между данните от текущия период и тези от 2022/2023 г. очертава разместване във фокуса на уменията, които студентите отчитат като най-добре развити. При бакалаврите през текущия период водещо е умението за работа в екип (86,8%), което не е било сред най-отчетените преди; тогава акцентът е бил върху аналитичните умения и компютърните знания. Макар че и сега те остават на високи нива (75,0%), техният относителен дял е по-нисък спрямо предходната година. При магистрите се запазва стабилността в положителната оценка за работа с научна литература – лек ръст от 75,0% на 78,0%. Забелязва се обаче изместване на умението за творческо мислене от първите

позиции, като на негово място сега излизат аналитичните и компютърните умения (по 74,0%).

В обобщение, тенденцията показва преход от „твърди“ към „меки“ умения, особено при бакалаврите, и по-равномерно разпределение на оценките при магистрите. Въпреки умерено по-ниски проценти в някои области спрямо 2022/2023 г., всички резултати над 50% сочат към добро общо удовлетворение от преподаването и подготовката, като преподавателите продължават успешно да развиват ключови умения у студентите.

Данните показват, че студентите от Пловдивския университет оценяват високо приноса на обучението си за бъдещата си професионална реализация (фиг. 6). Общо 97,4% от бакалаврите (32,9% „да, напълно“ и 64,5% „по-скоро да“) и 94,0% от магистрите (42,0% и 52,0%) смятат, че са придобили необходимите способности и умения за реализация в професията. При магистрите се наблюдава по-висок дял на пълно удовлетворение, докато при бакалаврите преобладава положителна, но не напълно уверена оценка. Отрицателните мнения („по-скоро не“ и „не“) са слабо изразени и изолирани, като при бакалаврите те възлизат на едва 2,6%, а при магистрите – на 6,0% само в графата „по-скоро не“. Това говори за цялостна висока удовлетвореност от качеството на обучение и добри перспективи за професионално развитие сред завършващите.

Фиг. 6. Отговори на въпрос „Смятате ли, че с обучението си в ПУ сте развили необходимите способности и умения за Вашата професионална реализация?“

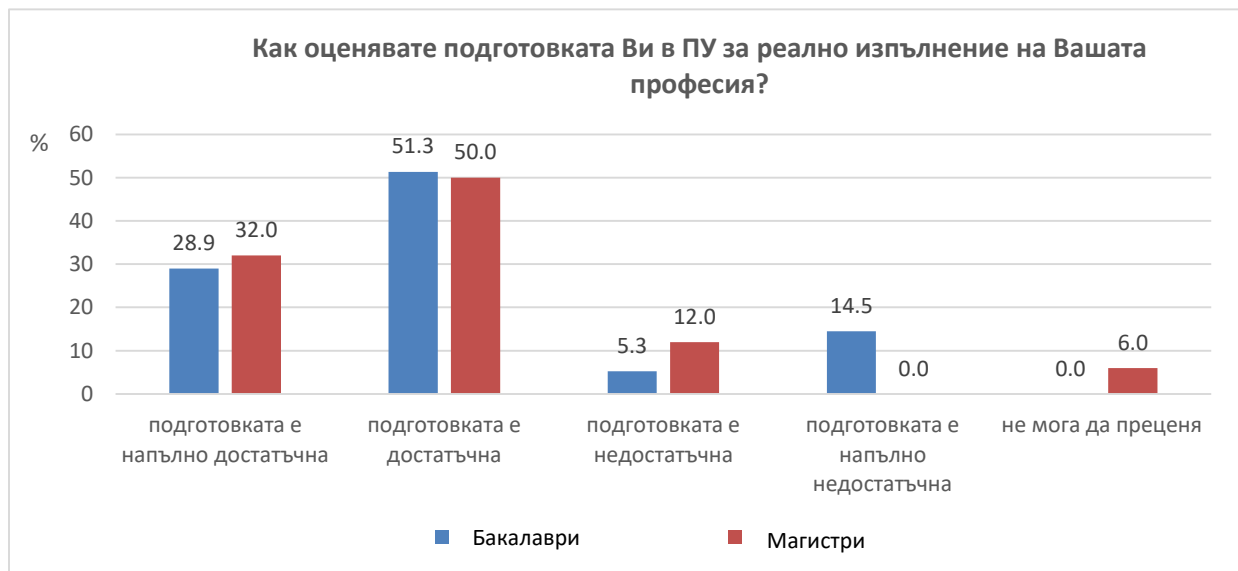
Сравнението между двата периода показва значително подобрене в усещането за подготовка и увереност сред студентите, особено при бакалаврите. Общият дял на положителните отговори („да, напълно“ и „по-скоро да“) нараства от 89,8% през 2022/2023 г. на 97,4% за бакалаври и 94,0% за магистри през текущия период. Това бележи

ръст от над 6 % при бакалаврите и около 5,3 % при магистрите, което говори за по-висока степен на удовлетвореност от обучението.

Същевременно делът на студентите с отрицателни отговори („по-скоро не“ и „не“) спада отчетливо – от средно 10,25% на едва 2,6% при бакалаври и 6,0% при магистри, като най-отрицателната оценка („не“) дори не се среща при магистрите. Тази положителна динамика може да се свърже с усилия за подобряване на учебния процес и по-добро съответствие между академичното съдържание и нуждите на пазара на труда.

В обобщение се наблюдава ясно повишение в увереността на студентите относно своята професионална подготовка, което може да се тълкува като резултат от целенасочена академична и методическа работа.

Според анкетиранияте студенти бакалаври и магистри, по-голяма част от тях (около 80%) са се сдобили с необходимата подготовка за бъдещата им професия (отговор „подготовката е напълно достатъчна“ и „подготовката е достатъчна“ – бакалаври – 80,2%; магистри – 82,0%) (фиг. 7). Не малък е процентът на студентите дали отговор „подготовката е недостатъчна“ и „подготовката е напълно недостатъчна“ (19,8% при бакалаврите и 12,0% при магистрите). 6,0% от анкетиранияте магистри са дали отговор „не мога да преценя“.

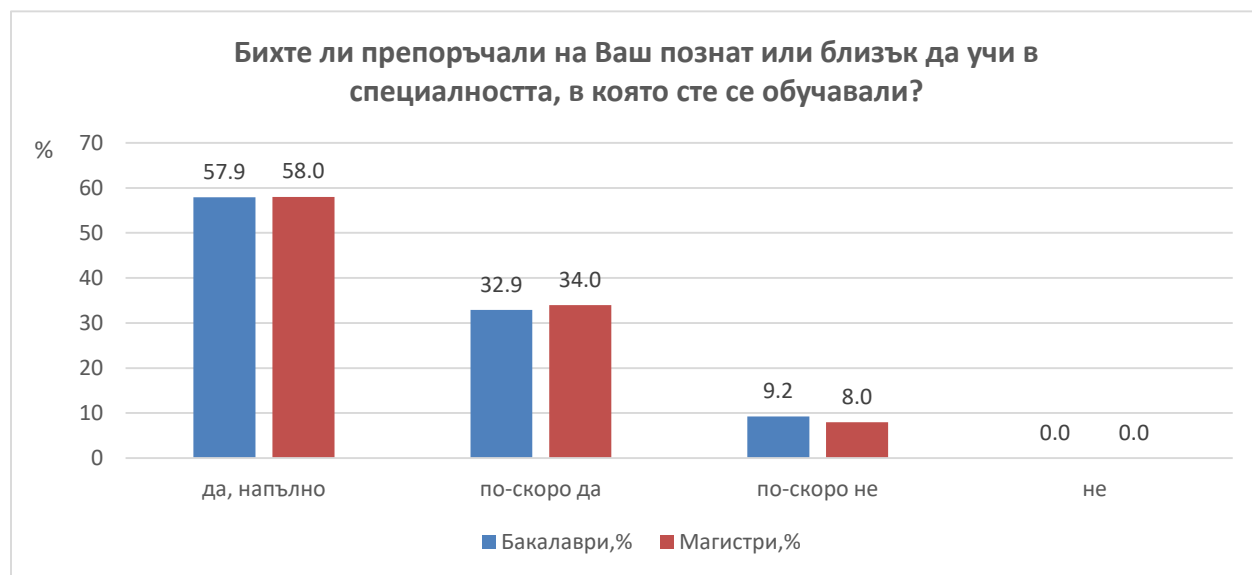

Фиг. 7. Отговори на въпрос „Как оценявате подготовката Ви в ПУ за реално изпълнение на Вашата професия?“

Сравнението между двата периода показва осезаемо повишаване в усещането за адекватност на получената подготовка, както при бакалаврите, така и при магистрите. Делът на положителните оценки („подготовката е напълно достатъчна“ и „достатъчна“) при бакалаврите е нараснал от 68,2% на 80,2%, а при магистрите – от 75,0% на 82,0%. Това говори за възходяща тенденция в удовлетвореността от обучението. Същевременно процентът на отрицателни оценки („недостатъчна“ и „напълно недостатъчна“) остава

относително стабилен – 19,8% при бакалаврите (почти идентичен със средното за 2022/2023 г. – 19,7%), но се наблюдава намаление при магистрите – от 18,2% към 12,0% в новия период. Също така дялът на анкетираните, които не могат да преценят, намалява – от средно 8,7% през 2022/2023 г. до 6,0% само сред магистрите в текущия период, което предполага по-ясна самооценка и формиране на мнение относно придобитите умения и знания. Като цяло се наблюдава положителна динамика в усещането за професионална подготвеност, с ръст на увереността и лек спад на колебанията и негативните оценки.

Доминираща част от завършилите специалисти биха препоръчали на свои познати или близки да продължат образованието си в Химическия факултет на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ (фиг. 8). Според проведеното проучване, повече от 90% от завършилите, както бакалавърски, така и магистърски програми, биха препоръчали специалността, в която са се обучавали – като 57,9% от бакалаврите и 58,0% от магистрите напълно биха я препоръчали, а съответно 32,9% и 34,0% по-скоро биха я препоръчали. Отрицателните нагласи са минимални – 9,2% от бакалаврите и 8,0% от магистрите са отговорили с „по-скоро не“, докато нито една от групите не е избрала категоричен отказ („не“). Тези резултати показват висока степен на удовлетвореност от обучението и положително възприемане на избраната специалност.

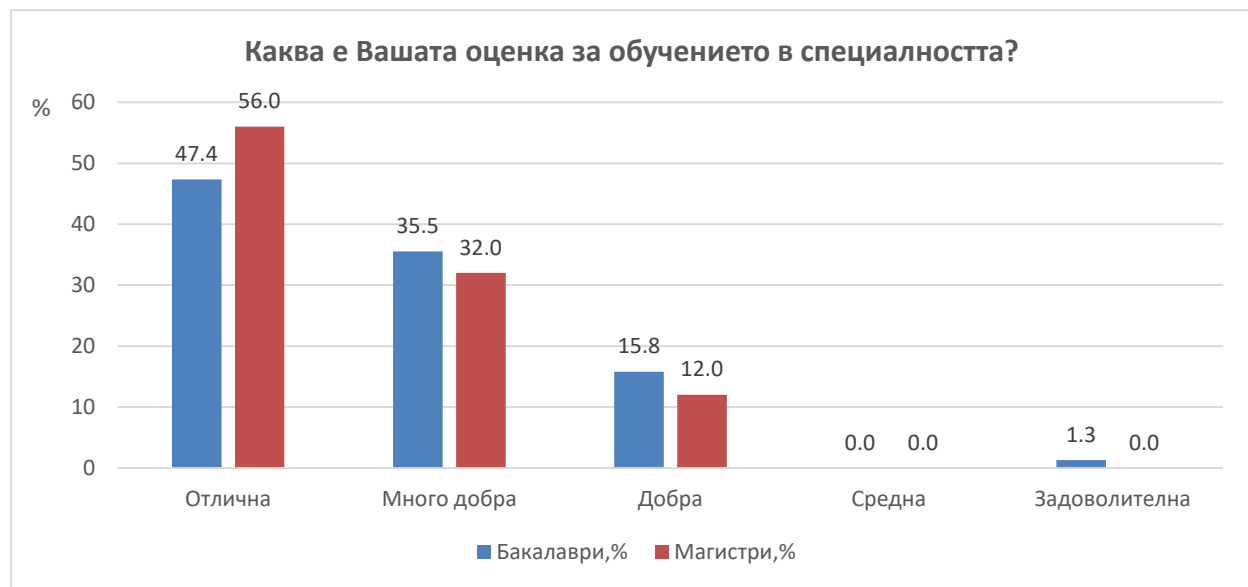

Фиг. 8. Отговори на въпрос „Бихте ли препоръчали на Ваш познат или близък да учи в специалността, в която сте се обучавали?“

Сравнението между настоящите данни и тези от предходните две години (2021/2022 и 2022/2023) показва устойчиво нарастваща тенденция в удовлетвореността на завършилите от обучението си в специалността. През 2022/2023 учебна година 87,8% от бакалаврите и 86,4% от магистрите биха препоръчали своята специалност („да, напълно“ и „по-скоро да“), докато в актуалното изследване дялът на положително настроените е дори по-висок – 90,8% при бакалаврите и 92% при магистрите. Това е индикатор за положителна динамика в качеството на образованието и степента на удовлетвореност сред

студентите. От друга страна, дялът на отговорите „по-скоро не“ остава нисък и в двата периода, като леко се покачва сред бакалаврите от 6,05% на 9,2%, докато при магистрите се наблюдава лек спад от 6,85% на 8,0%, запазвайки общо ниски стойности. Напълно отрицателните оценки („не“) остават на нула в последните резултати, което допълнително подчертава положителната оценка на обучението. В обобщение, данните очертават последователно повишаване на доверието и удовлетвореността на студентите от специалността, което може да се разглежда като резултат от подобро качество на образователния процес и адаптация към нуждите на обучаемите.

Оценките на завършилите бакалаври и магистри относно обучението в специалността сочат високо ниво на удовлетвореност (фиг. 9). При магистрите 56,0% определят подготовката си като „отлична“, а 32,0% – като „много добра“, с което общо 88,0% от тях дават висока оценка. При бакалаврите дялът на отличните оценки е 47,4%, а „много добра“ – 35,5%, което води до 82,9% положителни оценки от най-високите категории. Оценката „добра“ също имат значителен дял – 15,8% сред бакалаврите и 12,0% при магистрите, докато средна оценка не е дадена от нито един анкетиран. Единствено 1,3% от бакалаврите са избрали категорията „задоволителна“, а при магистрите няма такива случаи. Тези резултати показват доминиращо положително възприемане на качеството на обучението, като особено впечатлява високият дял на „отличните“ оценки сред магистрите.

Фиг. 9. Отговори на въпрос „Как бихте оценили по шестобална скала (от 2 до 6) специалността, в която сте се обучавали?“

Сравнителният анализ между текущите резултати и тези от учебната 2022/2023 година показва отчетливо покачване в нивото на удовлетвореност от обучението в специалността както сред бакалаврите, така и сред магистрите. През 2022/2023 г. 31,8% от бакалаврите са дали оценка „отлична“, докато в настоящото проучване този дял се е

увеличил до 47,4%, което е ръст от 15,6 %. При магистрите положителната промяна е по-умерена – от 50,0% на 56,0%, но все пак показва тенденция към подобрене.

Сходна динамика се наблюдава и при „много добрата“ оценка: сред бакалаврите тя спада от 39,4% на 35,5%, което вероятно отразява пренасочване към по-високата категория „отлична“. При магистрите делът на „много добра“ оценка е почти без промяна – 34,1% през 2022/2023 г. спрямо 32,0% в актуалното изследване. Общият дял на най-високите две оценки („отлична“ и „много добра“) при бакалаврите се е увеличил от 71,2% на 82,9%, а при магистрите – от 84,1% на 88,0%.

Тези данни очертават положителна тенденция в оценката на качеството на обучение, като особено отчетлив е ръстът на отличните оценки сред бакалаврите – показател за повишена удовлетвореност, вероятно вследствие на усъвършенстване на учебния процес, преподавателските практики или академичната среда в Химическия факултет.

Обобщение

Проучването, проведено сред завършващите студенти от Химическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“ за учебната 2023/2024 година, отчита високи нива на професионална реализация, удовлетвореност от обучението и увереност в придобитите знания и умения. Над две трети от анкетираните вече работят, като делът е значително по-висок при магистрите, които също така по-често се реализират по специалността си. Наблюдава се засилващ се оптимизъм по отношение на бъдещата реализация, особено сред магистрите, които възприемат дипломата си като високо ценена от работодателите. Студентите оценяват развитието на ключови умения като аналитично мислене, екипна работа и компютърна грамотност, като бакалаврите подчертават уменията за работа в екип, а магистрите – за работа с научна литература. Над 90% от завършващите биха препоръчали специалността си, а удовлетвореността от обучението и усещането за подготвеност бележат устойчиво повишение спрямо предходната година.

За повишаване на процента на завършващите, които да се реализират в избраното от тях професионалното направление, Комисията по качеството на ХФ предлага:

- Поддържане на връзки с работодатели – продължаване на усилията за организиране на кариерни форуми и събития, които да стимулират професионалните контакти.
- Фокус върху подкрепата на бакалаврите – насърчаване на по-ранна професионална ориентация и създаване на възможности за работа по специалността още по време на обучението.

24.06. 2025 год.

Факултетна Комисия по качеството,
ХФ, ПУ “П. Хилендарски”, Пловдив